

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobců: a) A. T.
b) A. M.
c) S. M.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2019, č. j. OAM-25/LE-LE05-ZA13-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně a) podala u krajského soudu jménem svým a svých nezletilých dětí [žalobci b) a c)] žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobcům neuděluje. Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného toliko v rozsahu výroku o neudělení doplňkové ochrany.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobci namítli, že žalovaný nesprávně vyhodnotil, zda splňují podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany. Žalovaný si totiž neopatřil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí – nebyl tedy zjištěn stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Výrok o neudělení doplňkové ochrany proto nemá dostatečnou oporu ve správním spise. Žalobkyně a) ve správním řízení prezentovala problémy související s věřiteli jejího manžela, který je rovněž žadatelem o udělení mezinárodní ochrany v České republice; tito věřitelé mu vyhrožovali. Žalobci poukázali na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 24. 4. 2015, č. j. 5 Azs 50/2014), podle níž obavy z jednání věřitele mohou být za určitých okolností minimálně ve vztahu k udělení doplňkové ochrany relevantní. Závěr žalovaného, že v zemi původu je dostupná ochrana před vážnou újmou, je nesprávný. Žalovaný se nedostatečně zabýval otázkou, zda by se právům manžela žalobkyně a) a tedy i žalobcům coby jeho rodinným příslušníkům mohlo v zemi původu dostat skutečně efektivní ochrany. Jeho posouzení je tak pouze formální a nedostatečné. Ve vztahu k posouzení otázky faktické dostupnosti vnitřní ochrany před vážnou újmou žalobci považují napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
3. Žalobci navrhli, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek; tyto nesvědčí o tom, že by žalovaný porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu a odůvodnění napadeného rozhodnutí; uvedl, že trvá na správnosti vydaného rozhodnutí, které vyhovuje všem zákonným požadavkům. Odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu.
5. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud věcně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
7. Žaloba není důvodná.
8. Ze správního spisu krajský soud konstatuje, že žalobci jsou arménské národnosti a hlásí se k arménské apoštolské církvi. Nikdy nebyli členy politické strany nebo skupiny, ani se jinak politicky neangažovali. Manžel žalobkyně a) a otec žalobců b) a c) taktéž požádal v České republice o mezinárodní ochranu [*mezinárodní ochrana mu nebyla udělena, o žalobě podané proti rozhodnutí žalovaného v jeho věci krajský soud vede řízení pod sp. zn. 43 Az 15/2019 – pozn. soudu*]. Žalobci z vlasti vycestovali 20. 1. 2019 autem do Moskvy, zde si koupila celá rodina letenky a odcestovali letecky do Prahy. Do České republiky přicestovali také proto, že zde pobývají rodiče manžela žalobkyně a).
9. Během pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně a) uvedla důvody, pro něž žádají o mezinárodní ochranu. Její manžel se v zemi původu hodně zadlužil, přesnou výši

dluhu ani totožnost věřitelů však nezná. Žalobkyně a) je rovněž zadlužená. V roce 2017 začali manželovi věřitelé rodině vyhrožovat. Přišli k nim domů a ptali se na manžela žalobkyně a). Tyto návštěvy probíhaly do ledna 2019. Komunikace s věřiteli probíhala jen verbálně, někdy byli vulgární, k fyzickému napadení nikdy nedošlo. Na státní orgány se žalobkyně a) neobrátila proto, že šlo o záležitosti manžela a ten jí k tomu nedal svolení, nenechal ji do svých záležitostí zasahovat. Rozhodla se odjet s manželem do ČR, přestože mají dlouhodobě špatné vztahy. Žalobkyně a) dále uvedla, že žádost o mezinárodní ochranu považuje za přechodnou záležitost – chce si vydělat peníze, osamostatnit se a pak se vrátit spolu s rodinou do vlasti. Žalobkyně a) dále uvedla, že v minulosti neměla problémy se státními orgány a nebyla trestně stíhána. Zdravotně je v pořádku. Žalobce b) trpí určitými obtížemi psychiatrického rázu.

10. Mezinárodní ochranu lze poskytnout buď ve formě azylu, nebo doplňkové ochrany. Důvody pro poskytnutí první ze zmíněných forem mezinárodní ochrany jsou stanoveny především v § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Žalobci však ve vztahu k § 12 písm. a) a b) zákona o azylu neuplatnili žádné žalobní námitky. Totéž platí ve vztahu k § 13 zákona o azylu (azyl za účelem sloučení rodiny) a § 14 zákona o azylu (humanitární azyl). Protože podle § 75 odst. 2 s. ř. s. platí, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu soud přezkoumává *v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí*, a žalobci se přezkumu ve věci neudělení azylu nedovolávají (výslovně napadli pouze výrok o neudělení doplňkové ochrany), krajský soud rozhodnutí žalovaného ve věci neudělení azylu nepřezkoumával.
11. Žalobci se dovolávají pouze udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
12. Za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se považuje
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
13. Žalobkyně a) tvrdila, že má obavy z pronásledování ze strany soukromých věřitelů, kterým její manžel dluží peníze. Věřitelé jej již před odchodem z vlasti telefonicky i osobně kontaktovali a vyhrožovali mu. Toto jejich jednání bylo pro celou rodinu impulsem pro odchod ze země. V České republice by chtěla žalobkyně a) vydělat peníze a osamostatnit se. Žalobkyně a) v průběhu správního řízení nehovořila o žádné jiné újmě, která by jí hrozila v případě návratu do vlasti.

14. Krajský soud – ve shodě s žalovaným – konstatuje, že v posuzovaném případě nejsou dány důvody pro udělení doplňkové ochrany. Předně je třeba uvést, že žalobci již sice čelili určitému nátlaku ze strany věřitelů, ten ale nikdy nepřesáhl hranice slovního vyhrožování. Otázkou pak je, zda by se v případě návratu žalobců do Arménie jednání ze strany jejich věřitelů [respektive věřitelů manžela žalobkyně a)] dále stupňovalo a zda by eventuálně dosáhlo intezity vážné újmy ve smyslu § 14 odst. 2 zákona o azylu. Tedy zda by žalobcům hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Ještě významnější je ale skutečnost, že žalobkyně a), stejně jako její manžel (jak je krajskému soudu známo z řízení vedeného pod sp. zn. 43 Az 15/2019), se ani nepokusili obrátit se na místní úřady či bezpečnostní složky a dovolat se zde pomoci a ochrany před případným nekalým či protiprávním jednáním předmětných věřitelů, ač jim v tom objektivně nic nebránilo.
15. Pokud jde o posouzení toho, zda žalobkyně a), eventuálně její manžel, vůbec mají reálnou možnost dovolat se u vnitřních úřadů a bezpečnostních složek v zemi původu účinné ochrany, žalovaný se touto otázkou zabýval. Opatřil podklady k situaci v zemi původu cíleně zaměřené na fungování policejního sboru v zemi. Z těch sice vyplývá, že obecně se arménská policie stále potýká s problematikou korupce, konflikty mezi soukromými osobami však normálně řeší (byť jsou občané méně ochotni obracet se na policii a úřady při konfliktech nebo sporech, do kterých jsou zapojeni „dobře situovaní“ lidé).
16. Žalobci namítli, že z žalovaným shromážděných zpráv o zemi původu lze vyvodit pouze obecné závěry, a nelze činit konkrétní závěry, jak by případně úřady či policie postupovaly v její věci. K tomu je nutno podotknout, že žalobkyně a) ani její manžel v řízeních o udělení mezinárodní ochrany neuvedli žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že by právě v jejich případě policie měla postupovat v rozporu s obecným závěrem, že konflikty mezi soukromými osobami normálně řeší. Naopak se jeví, že manžel žalobkyně a) a pod jeho vlivem i sama žalobkyně a) bez zjevného důvodu uvěřili výhrůžce věřitele, který manžela žalobkyně a) varoval, aby se na policii neobracel, což je výhrůžka v dané situaci vcelku očekávatelná.
17. V tomto ohledu se nyní posuzovaná věc liší od věci posuzované Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 5 Azs 50/2014 – 34, kterého se dovolávají žalobci. Ve zmíněném rozsudku totiž Nejvyšší správní soud uvedl, že „z podkladů shromážděných během správního řízení nijak (natož přesvědčivě) neplyne, že by stěžovateli byly indické policejní či jiné orgány schopny poskytnout jakoukoli účinnou ochranu. Naopak stěžovatel od počátku řízení konzistentně tvrdí, že lichvář, který mu půjčil peníze na léčbu otce, je v dané oblasti známým člověkem, který již v minulosti některé dlužníky zabil, aby tak zastrašil ostatní „klienty“ a ti tak peníze vrátili včas. Zdejší soud už shora uvedl, že na tuto argumentaci žalovaný v podstatě reagoval jen tak, že se stěžovatel měl s žádostí o pomoc obrátit na orgány v zemi původu, a nepřípadně přitom odkázal na Zprávu, z níž plynou ovšem zcela opačné závěry, než které žalovaný dovozuje; rozhodnutí žalovaného je tak v přímém rozporu se spisem.“
18. Z uvedených důvodů dospěl krajský soud k závěru, že žalovaný správně rozhodl, že žalobci nesplňují zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
19. Krajský soud podotýká, že vnímá jako logickou a z lidského hlediska pochopitelnou snahu žalobkyně a) a jejího manžela zajistit si lepší ekonomickou úroveň tím, že zde

chtějí vydělat peníze, aby v zemi původu splatili své dluhy. K tomu však nelze využívat prostředky zákona o azylu. Udělení mezinárodní ochrany v jakékoli z jejích forem není univerzálně použitelným institutem k řešení jakýchkoli negativně vnímaných životních situací. Instituty zákona o azylu slouží k mimořádné ochraně osob, kterým v zemi jejich původu hrozí závažné porušování jejich lidských práv.

20. Žalovaný nezjistil ani skutečnosti, odůvodňující udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu; žalobci se takových skutečností ani nedovolávali a z obsahu správního spisu je nezjistil ani krajský soud. Proto i rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu je třeba považovat za zákonné.

V. Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobci jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
22. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměli úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 20. července 2020

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce